

2486**UMOWA**

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec
o współpracy w zakresie zwalczania przestępcości zorganizowanej
oraz szczególnie niebezpiecznych przestępstw,**

podpisana we Wrocławiu dnia 18 czerwca 2002 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 18 czerwca 2002 r. została podpisana we Wrocławiu Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy w zakresie zwalczania przestępcości zorganizowanej oraz szczególnie niebezpiecznych przestępstw, w następującym brzmieniu:

UMOWA**ABKOMMEN**

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
a Rządem Republiki Federalnej Niemiec
o współpracy w zakresie zwalczania przestępcości
zorganizowanej oraz szczególnie niebezpiecznych
przestępstw**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Federalnej Niemiec,

dając do dalszego rozwoju stosunków w duchu Traktatu między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, podписанego w dniu 17 czerwca 1991 r.,

kierując się dążeniem do skutecznej ochrony własnych obywateli i innych osób przebywających na terytorium obu państw przed działaniami przestępczymi,

przekonane o istotnym znaczeniu współpracy dla skutecznego zwalczania przestępcości, zwłaszcza zorganizowanej, związanej ze środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi, jak również terroryzmu,

dając do wypracowania optymalnych zasad, form i sposobów współpracy,

pomne celów i zasad umów międzynarodowych, których sygnatariuszami obydwa te państwa pozostają, oraz rezolucji Organizacji Narodów Zjednoczonych w dziedzinie zwalczania przestępcości,

kierując się zasadami równości, sprawiedliwości i dwustronnych korzyści,

uzgodniły, co następuje:

**zwischen der Regierung der Republik Polen
und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland
über die Zusammenarbeit bei der Bekämpfung
der Organisierten Kriminalität und anderer schwerer
Straftaten**

Die Regierung der Republik Polen und die Regierung der Bundesrepublik Deutschland,

bestrebt, die Beziehungen im Geiste des Vertrags vom 17. Juni 1991 zwischen der Republik Polen und der Bundesrepublik Deutschland über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit weiterzuentwickeln,

geleitet von dem Bestreben, die eigenen Bürger und andere Personen, die sich im Hoheitsgebiet beider Staaten aufhalten, wirksam vor kriminellen Handlungen zu schützen,

überzeugt von der wesentlichen Bedeutung der Zusammenarbeit für die wirksame Bekämpfung der Kriminalität, insbesondere der Organisierten Kriminalität, sowie der Rauschgiftkriminalität, und des Terrorismus,

bestrebt, optimale Grundsätze, Formen und Methoden der Zusammenarbeit auszuarbeiten,

eingedenk der Ziele und Prinzipien der völkerrechtlichen Übereinkünfte, deren Unterzeichner die beiden Staaten sind, sowie der Resolutionen der Organisation der Vereinten Nationen im Bereich der Kriminalitätsbekämpfung,

geleitet durch Prinzipien der Gleichberechtigung, der Gerechtigkeit und des bilateralen Nutzens,

sind wie folgt übereingekommen:

Artykuł 1

Umawiające się Strony, z poszanowaniem przepisów prawa wewnętrznego swoich państw i z zastrzeżeniem artykułu 6 niniejszej umowy, zobowiązują się do współpracy w zwalczaniu przestępcości zorganizowanej oraz szczególnie niebezpiecznych przestępstw.

Współpraca służy zapobieganiu przestępcości i ściganiu sprawców przestępstw, a w szczególności:

- przeciwko życiu i zdrowiu,
- nielegalnej uprawy roślin, służących do wytworzania środków odurzających i substancji psychotropowych, nielegalnej produkcji tych środków i substancji oraz ich prekursorów, nielegalnego ich przetwarzania, przewożenia, przemytu oraz obrotu nimi, a także obrotu substancjami wyjściowymi i półprodukami, służącymi do ich produkcji,
- terroryzmu,
- organizowania nielegalnego przekraczania granicy państowej,
- handlu ludźmi,
- przeciwko wolności seksualnej,
- wymuszania,
- nielegalnego handlu bronią, amunicją, materiałami wybuchowymi oraz nielegalnej ich produkcji,
- fałszowania pieniędzy, innych środków płatniczych i papierów wartościowych, a także wprowadzania ich do obiegu oraz postugiwania się nimi,
- fałszowania dokumentów oraz wprowadzania ich do obiegu i postugiwania się nimi,
- przeciwko mieniu,
- przeciwko dziedzictwu kulturowemu, zwłaszcza kradzieży, nielegalnego obrotu, przemytu i fałszerstwa oraz niszczenia przedmiotów posiadających wartość historyczną lub artystyczną,
- związanych z transgranicznym obrotem towarów,
- przeciwko środowisku,
- związanych z materiałami jądrowymi i promieniotwórczymi,
- prania pieniędzy,
- komputerowych,
- korupcji.

Artykuł 2

Współpraca właściwych organów Umawiających się Stron polega w szczególności na:

- 1) przekazywaniu danych osobowych osób biorących udział w czynach przestępczych, o których mowa w artykule 1 niniejszej umowy, zwłaszcza ich inspiratorów i organizatorów, danych o powią-

Artikel 1

Die Vertragsparteien verpflichten sich unter Beachtung des innerstaatlichen Rechts und unter Vorbehalt des Artikels 6 dieses Abkommens zur Zusammenarbeit bei der Bekämpfung der Organisierten Kriminalität sowie schwerer Straftaten.

Die Zusammenarbeit dient der Verhütung der Kriminalität und der Verfolgung von Straftätern, insbesondere bei:

- Straftaten gegen Leben und Gesundheit;
- illegalem Anbau von Pflanzen zur Herstellung von Suchtstoffen und psychotropen Stoffen, illegaler Herstellung dieser Stoffe und ihrer Vorläufer-substanzen, ihrer illegalen Verarbeitung und Beförderung, Schmuggel von und Handel mit diesen Stoffen, sowie Handel mit Grundstoffen und Halbprodukten, die zu deren Herstellung dienen;
- Terrorismus;
- unerlaubter Einschleusung von Personen;
- Menschenhandel;
- Straftaten gegen die sexuelle Selbstbestimmung;
- Erpressung;
- illegalem Handel mit und illegaler Herstellung von Waffen, Munition und Sprengstoff;
- Fälschung von Geld, anderen Zahlungsmitteln und Wertpapieren sowie deren Verbreitung und Verwendung;
- Fälschung von Dokumenten sowie deren Verbreitung und Verwendung;
- Straftaten gegen Eigentum;
- Straftaten gegen das kulturelle Erbe, besonders Diebstahl, illegaler Verkehr, Schmuggel und Fälschung sowie Zerstörung der Gegenstände, die einen historischen oder künstlerischen Wert besitzen;
- Straftaten im Zusammenhang mit grenzüberschreitendem Warenverkehr;
- Straftaten gegen die Umwelt;
- Straftaten im Zusammenhang mit nuklearem und radioaktivem Material;
- Geldwäsche;
- Computerkriminalität;
- Korruption.

Artikel 2

Die Zusammenarbeit der zuständigen Behörden der Vertragsparteien umfasst insbesondere:

1. Mitteilung der personenbezogenen Daten von Tatbeteiligten an Straftaten nach Artikel 1, insbesondere von Hinterleuten und Drahtziehern, Angaben über kriminelle Verbindungen, Struk-

- zaniach przestępczych, strukturach grup przestępczych, o typowym zachowaniu się sprawców przestępstw, o okolicznościach, zwłaszcza czasie, miejscu, sposobie popełnienia, przedmiocie, oraz szczególnych cechach czynu przestępczego, a także o naruszonych normach prawnych i stosowanych środkach;
- 2) przeprowadzaniu, na wniosek, odpowiednich działań, jeżeli są one dozwolone przez prawo Państwa Strony przyjmującej wniosek;
  - 3) realizacji wzajemnie uzgodnionych działań oraz udzielaniu wzajemnego wsparcia kadrowego, technicznego i organizacyjnego;
  - 4) odbywaniu spotkań roboczych, mających na celu przygotowanie i przeprowadzenie wspólnych działań;
  - 5) przekazywaniu doświadczeń i posiadanej wiedzy, w szczególności o metodach i nowych formach popełniania przestępstw;
  - 6) podejmowaniu przedsięwzięć w zakresie szkolenia i dokszałcania poprzez:
    - a) wzajemne informowanie się o przepisach prawa wewnętrznego państw Umawiających się Stron ważnych dla potrzeb współpracy, oraz o ich zmianach,
    - b) dążenie do rozszerzania i doskonalenia znajomości języków obcych oraz świadczenia sobie pomocy w tym zakresie,
    - c) prowadzenie wspólnych ćwiczeń i sesji roboczych, jak również udział właściwych funkcjonariuszy w przedsięwzięciach szkoleniowych drugiej Umawiającej się Strony;
  - 7) wymianie wyników prac badawczych z dziedziny kryminalistyki i kryminologii;
  - 8) udostępnianiu wzorów przedmiotów, w tym próbek środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów i innych niebezpiecznych środków;
  - 9) planowaniu i realizowaniu wspólnych programów prewencji kryminalnej.

Artykuł 3

1. W celu realizacji postanowień niniejszej umowy wszelkie kontakty będą się odbywać bezpośrednio między niżej wymienionymi organami w zakresie ich właściwości:

- po stronie Rzeczypospolitej Polskiej:
- minister właściwy do spraw wewnętrznych,
  - minister właściwy do spraw instytucji finansowych,
  - minister właściwy do spraw finansów publicznych,

turen von kriminellen Gruppen, über typisches Straftäterverhalten, über Tatumstände, insbesondere Tatzeit, Tatort, Begehungsweise, Gegenstand und besondere Merkmale einer Straftat, sowie die verletzten Strafnormen und die getroffenen Maßnahmen;

2. Durchführung entsprechender Maßnahmen auf Ersuchen, soweit sie nach dem Recht des jeweils ersuchten Staates zulässig sind;
3. Durchführung von gegenseitig abgestimmten Maßnahmen sowie gegenseitige personelle, technische und organisatorische Unterstützung;
4. Abhaltung von Arbeitstreffen zur Vorbereitung und Durchführung gemeinsamer Maßnahmen;
5. Übermittlung von Erfahrungen und Erkenntnissen, insbesondere über Methoden und neue Formen der Straftatbegehung;
6. Maßnahmen der Aus- und Fortbildung durch:
  - a) gegenseitige Unterrichtung über die für die Zusammenarbeit relevanten Vorschriften des innerstaatlichen Rechts der Vertragsparteien sowie deren Änderungen;
  - b) Bemühungen zur Erweiterung und Vervollkommnung von Fremdsprachenkenntnissen sowie gegenseitige Unterstützung in diesem Bereich;
  - c) Durchführung gemeinsamer Übungen und Arbeitstagungen sowie Teilnahme von zuständigen Bediensteten an Ausbildungsmaßnahmen der anderen Vertragspartei;
7. Austausch von Forschungsergebnissen im Bereich der Kriminalistik und Kriminologie;
8. Überlassung von Mustern von Gegenständen, einschließlich Proben von Suchtstoffen, psychotropen Stoffen, Vorläufersubstanzen und anderen gefährlichen Mitteln;
9. Planung und Durchführung gemeinsamer Programme der Kriminalprävention.

Artikel 3

(1) Zur Umsetzung dieses Abkommens werden alle Kontakte unmittelbar zwischen den folgend genannten Behörden in deren Zuständigkeitsbereich stattfinden:

- auf Seiten der Republik Polen:
- der für Innere Angelegenheiten zuständige Minister,
  - der für Finanzinstitutionen zuständige Minister,
  - der für öffentliche Finanzen zuständige Minister,

— Komendant Główny Policji,
 — Komendant Główny Straży Granicznej,
 — Szef Urzędu Ochrony Państwa,
 po stronie Republiki Federalnej Niemiec:
 — Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych,
 — Federalne Ministerstwo Finansów,
 — Federalne Ministerstwo Zdrowia,
 — Federalny Urząd Kryminalny,
 — Dyrekcja Straży Granicznej,
 — Celny Urząd Kryminalny.

2. Umawiające się Strony będą informować się wzajemnie drogą dyplomatyczną o zmianach właściwości lub nazw organów wykonujących niniejszą umowę.

Artykuł 4

Organy, o których mowa w artykule 3, mogą w zakresie swojej właściwości wymieniać funkcjonariuszy łącznikowych i ustalać w odrębnych porozumieniach wykonawczych do niniejszej umowy dalsze szczegóły współpracy.

Artykuł 5

Do ochrony przekazywanych w związku z niniejszą umową danych osobowych stosuje się, z uwzględnieniem przepisów prawa wewnętrznego państwa każdej z Umawiających się Stron, następujące postanowienia:

- 1) przetwarzanie danych przez organ przyjmujący te dane jest dopuszczalne tylko w celach wymienionych w niniejszej umowie i tylko pod warunkami wymienionymi przez organ dane te przekazujący. Ponadto ich przetwarzanie dopuszczalne jest w celu zapobiegania i zwalczania szczególnie niebezpiecznych przestępstw oraz odcarcia poważnych zagrożeń bezpieczeństwa publicznego;
- 2) organ przyjmujący informuje na wniosek organu przekazującego o przetworzeniu przekazanych danych i osiągniętych dzięki temu wynikach. W przypadku przetwarzania danych, na podstawie punktu 1 zdanie 2, informuje się niezwłocznie organ przekazujący dane, bez uprzedniego wniosku;
- 3) organ przekazujący jest zobowiązany do zwracania uwagi na prawdziwość przekazywanych danych oraz na potrzebę i współmierność ich przekazania do zamierzonego celu. Należy przy tym przestrzegać zakazów przekazywania danych, obowiązujących w prawie wewnętrznym państwa każdej z Umawiających się Stron. Przekazanie danych nie dochodzi do skutku, jeśli istnieje podejrzenie, że z tego powodu naruszone zostały prawo wewnętrzne własnego państwa lub ucierpiąły na tym podlegający ochronie interes danej osoby. Jeżeli okaże się, że zostały przekazane dane nieprawdziwe lub dane, których nie wolno było prze-

— der Hauptkommandant der Polizei,
 — der Hauptkommandant des Grenzschutzes,
 — der Chef des Amtes für Staatsschutz;
 auf Seiten der Bundesrepublik Deutschland:
 — das Bundesministerium des Innern,
 — das Bundesministerium der Finanzen,
 — das Bundesministerium für Gesundheit,
 — das Bundeskriminalamt,
 — die Grenzschutzdirektion,
 — das Zollkriminalamt.

(2) Die Vertragsparteien zeigen einander auf diplomatischem Wege Änderungen der Zuständigkeiten oder Bezeichnungen der Behörden an, die dieses Abkommen durchführen.

Artikel 4

Die in Artikel 3 genannten Behörden können in ihrem Zuständigkeitsbereich Verbindungsbeamte austauschen und in gesonderten Durchführungsvereinbarungen zu diesem Abkommen weitere Einzelheiten der Zusammenarbeit festlegen.

Artikel 5

Der Schutz der aufgrund dieses Abkommens übermittelten personenbezogenen Daten richtet sich unter Beachtung der für die Vertragsparteien jeweils geltenden innerstaatlichen Rechtsvorschriften nach den folgenden Bestimmungen:

1. Die Verwendung der Daten ist für die empfangende Behörde nur zu den in diesem Abkommen angeführten Zwecken und nur unter den durch die übermittelnde Behörde vorgegebenen Bedingungen zulässig. Die Verwendung ist darüber hinaus zur Verhütung und Bekämpfung von Kriminalität von erheblicher Bedeutung sowie zur Abwehr von erheblichen Gefahren für die öffentliche Sicherheit zulässig.
2. Die empfangende Behörde unterrichtet die übermittelnde Behörde auf deren Ersuchen über die Verwendung der übermittelten Daten und über die dadurch erzielten Ergebnisse. Im Falle einer Verwendung nach Nummer 1 Satz 2 erfolgt eine unverzügliche Unterrichtung ohne vorheriges Ersuchen.
3. Die übermittelnde Behörde ist verpflichtet, auf die Richtigkeit der zu übermittelnden Daten sowie auf die Erforderlichkeit und Verhältnismäßigkeit in Bezug auf den mit der Übermittlung verfolgten Zwecke zu achten. Dabei sind die nach dem innerstaatlichen Recht der jeweiligen Vertragspartei geltenden Übermittlungsvorschriften zu beachten. Die Übermittlung von Daten unterbleibt, soweit Grund zu der Annahme besteht, dass dadurch gegen innerstaatliches Recht verstößen würde oder schutzwürdige Interessen des Betroffenen beeinträchtigt würden. Erweist sich, dass unrichtige Daten oder Daten, die nicht

kazać, należy o tym fakcie niezwłocznie zawiadomić organ przyjmujący. W takim przypadku jest on zobowiązany do niezwłocznego sprostowania lub zniszczenia danych;

- 4) osobie, której dotyczą przekazywane dane, należy na jej wniosek udzielić informacji o tych danych, jak też o przewidywanym celu ich wykorzystania. Obowiązek udzielenia tej informacji nie istnieje, jeśli interes publiczny państwa jednej z Umawiających się Stron leżący w odmowie udzielenia informacji przeważa nad interesem danej osoby. Ponadto prawo do udzielenia informacji wynika z prawa wewnętrznego państwa tej z Umawiających się Stron, na której terytorium państwa złożony jest wniosek o udzielenie informacji;
- 5) organ przekazujący dane podaje jednocześnie termin ich zatarcia określony prawem wewnętrznym. Niezależnie od tych terminów przekazane dane podlegają zatarciu, kiedy tylko ich dalsze zachowanie nie jest już konieczne dla celu, dla którego zostały przekazane;
- 6) organy przekazujące i przyjmujące są zobowiązane do odnotowania w aktach faktu przekazania i odbioru danych;
- 7) organy przekazujące i przyjmujące informacje są zobowiązane do skutecznej ochrony przekazanych danych przed nieuprawnionym dostępem, nieuprawnionym dokonywaniem w nich zmian oraz przed nieuprawnionym przekazywaniem ich dalej.

Artykuł 6

Postanowienia niniejszej umowy nie naruszają przepisów umów międzynarodowych o pomocy prawnej w sprawach karnych, o pomocy urzędowej i prawnej w sprawach podatkowych, a także pozostałych zobowiązań wynikających z dwustronnych i wielostronnych umów międzynarodowych Umawiających się Stron.

Artykuł 7

1. Współpraca w ramach niniejszej umowy będzie prowadzona w języku polskim, niemieckim, angielskim lub po uzgodnieniu w innym języku.

2. Wnioski o udzielenie informacji lub podjęcie działań zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy będą przekazywane na piśmie bezpośrednio przez właściwe organy wymienione w artykule 3. W nagłych przypadkach wniosek może zostać przekazany również ustnie, ale wymaga on niezwłocznego potwierdzenia na piśmie.

3. Koszty związane z realizacją złożonego wniosku ponosi organ przyjmujący wniosek z wyjątkiem kosz-

übermittelt werden durften, übermittelt worden sind, so ist diese Tatsache der empfangenden Behörde unverzüglich mitzuteilen. Sie ist verpflichtet, unverzüglich die Berichtigung oder Löschung der Daten vorzunehmen.

4. Dem Betroffenen ist auf Antrag über die zu seiner Person vorhandenen Daten sowie über den vorgesehenen Verwendungszweck Auskunft zu erteilen. Eine Verpflichtung zur Auskunft besteht nicht, wenn das öffentliche Interesse einer Vertragspartei an der Verweigerung der Auskunftserteilung das Interesse des Betroffenen überwiegt. Das Recht auf Auskunftserteilung bestimmt sich im Übrigen nach dem innerstaatlichen Recht der Vertragspartei, in deren Hoheitsgebiet die Auskunft beantragt wird.
5. Die übermittelnde Behörde weist bei der Übermittlung auf die nach ihrem innerstaatlichen Recht geltenden Löschungsfristen hin. Unabhängig von diesen Fristen sind die übermittelten Daten zu löschen, sobald sie für den Zweck, für den sie übermittelt worden sind, nicht mehr erforderlich sind.
6. Die übermittelnde und die empfangende Behörde sind verpflichtet, die Übermittlung und den Empfang von personenbezogenen Daten aktenkundig zu machen.
7. Die übermittelnde und die empfangende Behörde sind verpflichtet, die übermittelten Daten wirksam gegen unbefugten Zugang, gegen unbefugte Änderungen und gegen unbefugte Weitergabe zu schützen.

Artikel 6

Durch dieses Abkommen werden die völkerrechtlichen Bestimmungen über die Rechtshilfe in Strafsachen sowie über die Amts- und Rechtshilfe in Fisksachen und sonstige in zweiseitigen oder mehrseitigen völkerrechtlichen Übereinkünften enthaltene Verpflichtungen der Vertragsparteien nicht berührt.

Artikel 7

(1) Die Zusammenarbeit im Rahmen dieses Abkommens erfolgt in der polnischen, deutschen, englischen oder, nach Vereinbarung, in einer anderen Sprache.

(2) Ersuchen um Auskunft oder Durchführung von Maßnahmen nach diesem Abkommen werden von den in Artikel 3 genannten zuständigen Behörden schriftlich direkt übermittelt. In dringenden Fällen kann das Ersuchen auch mündlich übermittelt werden, es muss aber unverzüglich schriftlich bestätigt werden.

(3) Die mit der Erledigung eines Ersuchens verbundenen Kosten trägt die ersuchte Behörde mit

tów podróży przedstawicieli organów składających wniosek.

Ausnahme der Reisekosten für Vertreter der ersuchenden Behörden.

Artykuł 8

Jeżeli jedna z Umawiających się Stron uzna, że wykonanie wniosku lub realizacja wspólnego przedsięwzięcia mogłaby naruszyć suwerenność, zagrażać bezpieczeństwu lub innym istotnym interesom albo też naruszałaby jej porządek prawny, może ona odmówić częściowo lub całkowicie współpracy lub uzależnić ją od spełnienia określonych warunków.

Artikel 8

Ist eine Vertragspartei der Ansicht, dass die Erfüllung eines Ersuchens oder die Durchführung einer gemeinsamen Maßnahme geeignet ist, die eigenen Hoheitsrechte zu beeinträchtigen, die Sicherheit oder andere wesentliche Interessen zu gefährden oder auch gegen ihre Rechtsordnung zu verstößen, kann sie die Zusammenarbeit teilweise oder ganz verweigern oder von der Erfüllung bestimmter Bedingungen abhängig machen.

Artykuł 9

Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będą rozstrzygane w drodze bezpośrednich rokowań między właściwymi organami Umawiających się Stron w zakresie ich właściwości.

Artikel 9

Streitfälle bezüglich der Auslegung oder Anwendung dieses Abkommens werden im Wege direkter Verhandlungen zwischen den zuständigen Behörden der Vertragsparteien in ihrem jeweiligen Zuständigkeitsbereich entschieden.

Artykuł 10

Z dniem wejścia w życie niniejszej umowy traci moc Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy w zwalczaniu przestępcości zorganizowanej, podpisana w dniu 6 listopada 1991 r.

Artikel 10

Mit Inkrafttreten dieses Abkommens tritt das Abkommen vom 6. November 1991 zwischen der Regierung der Republik Polen und der Regierung der Bundesrepublik Deutschland über die Zusammenarbeit bei der Bekämpfung der Organisierten Kriminalität außer Kraft.

Artykuł 11

1. Umawiające się Strony poinformują się wzajemnie drogą dyplomatyczną o spełnieniu wewnętrzno-państwowych warunków wymaganych do wejścia w życie niniejszej umowy. Umowa wejdzie w życie po upływie miesiąca od dnia otrzymania noty późniejszej.

Artikel 11

(1) Die Vertragsparteien teilen einander auf diplomatischem Wege mit, dass die innerstaatlichen Voraussetzungen für das Inkrafttreten des Abkommens erfüllt sind. Das Abkommen tritt nach Ablauf eines Monats nach Eingang der letzten Note in Kraft.

(2) Dieses Abkommen wird auf unbestimmte Zeit geschlossen. Es kann von jeder Vertragspartei durch Notifikation gekündigt werden. Die Kündigung wird drei Monate nach dem Zeitpunkt wirksam, zu dem sie der anderen Vertragspartei zugegangen ist.

GESCHEHEN zu Breslau am 18. Juni 2002 in zwei Urschriften, jede in polnischer und deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej

Z upoważnienia Rządu
Republiki Federalnej
Niemiec

Für die Regierung der
Republik Polen

Für die Regierung der
Bundesrepublik
Deutschland

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:
— została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
— jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
— będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 29 sierpnia 2003 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*
L.S.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*